

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Білоцерківський національний аграрний університет
Словацький сільськогосподарський університет, м. Нітра
ДУ «Науково-методичний центр вищої та фахової передвищої освіти»
Білоцерківський технологічно-економічний коледж
Козелецький коледж ветеринарної медицини
Компаніївський коледж ветеринарної медицини
Золотоніський коледж ветеринарної медицини
Олександрійський коледж
Бобринецький коледж ім. В. Порика
Тульчинський коледж ветеринарної медицини
Маслівський аграрний коледж ім. П.Х. Гаркавого



ПРОГРАМА

міжнародної науково-практичної конференції

АГРАРНА ОСВІТА ТА НАУКА: ДОСЯГНЕННЯ, РОЛЬ, ФАКТОРИ РОСТУ

**Інноваційні психолого-педагогічні та правові
засади аграрної науки в умовах
міжкультурної аграрної комунікації**

31 жовтня 2019 року

Біла Церква
2019

мельних ресурсів в Україні можуть бути такі способи, як введення заборони на небезпечні пестициди, відповідний контроль якості пестицидів, що використовуються у сільському господарстві, встановлення податкових платежів за використання пестицидів.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Коробська А.О., Попрозман Н.В. Стан та тенденції використання земельних ресурсів сільськогосподарського призначення в контексті національної безпеки держави. Державне управління: удосконалення та розвиток. 2018. № 11.
2. Andreas Kraemer, etc. EU Soil Protection Policy : Current Status and the Way Forward : Background Paper to the Conference “Vital Soil: the next step towards a European Soil Strategy” (18-19 November 2004, Netherlands) / https://www.ecologic.eu/sites/files/project/2013/1965_background_paper.pdf (дата звернення: 14.10.2019).
3. Directive 2006/118/EC of the European Parliament and of the Council of 12 December 2006 on the protection of groundwater against pollution and deterioration // <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2006/118/oj> (дата звернення: 14.10.2019).
4. The EU finally provides legal framework for organic and recycled fertilizers. EURACTIV webpage.
5. URL: <https://www.euractiv.com/section/agriculture-food/news/the-eu-finally-provides-legal-framework-for-organic-and-recycled-fertilisers/> (дата звернення: 14.10.2019).
6. Bocker Th., Finger R. European Pesticide Tax Schemes in Comparison: An Analysis of Experiences and Developments. Sustainability. 2016. Vol. 8 (Issue 378). DOI: 10.3390/su8040378

УДК 342

Литвин О.О. магістр 6 курсу

Бровко Н.І., науковий керівник, канд.юрид.наук

Білоцерківського національного аграрного університету

ПОЗАСУДОВИЙ ЗАХИСТ ПРАВ ФЕРМЕРІВ ТА ПРИВАТНИХ ЗЕМЛЕВЛАСНИКІВ В УКРАЇНІ

В тезах розглянуто позасудовий захист прав фермерів та приватних землевласників в Україні. Встановлено право осіб на звернення за захистом порушеного права до державних органів та установ (за виключенням судових), що покликані захищати права людей та самозахист. Проте, як показує практичний досвід, така форма захисту прав лише починає розвиватись, та не є досить результативною, в порівнянні із судовим захистом.

Ключові слова: фермери, приватні землевласники, позасудовий захист, порушення прав, захист прав фермерів.

Щодо неюрисдикційної форми захисту прав фермерів, треба наперед сказати, що така форма захисту є мало дослідженою. Відомо, що вона передбачає дії в межах закону юридичних і фізичних осіб, які займаються фермерством щодо захисту права, які здійснюються ними самостійно шляхом самозахисту, без звернення за допомогою до державних або інших компетентних органів.

Так, в ч. 3 ст. 55 Конституції України передбачено, що «кожен має право звертатися за захистом своїх прав до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» [1]. А у ст. 101 Конституції України закріплено «Парламентський контроль за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина здійснює Уповноважений Верховної Ради України з прав людини» [1]. Необхідно зазначити, що відповідно до чинного законодавства омбудсмен має право вносити в установленому порядку пропозиції щодо вдосконалення законодавства України у сфері захисту прав і свобод людини та громадянина, бере участь у підготовці доповідей з прав людини, які Україна подає в міжнародні організації. Таким чином, інститут Уповноваженого займає важливе місце в системі захисту прав людини та громадянина як на національному, так і міжнародному рівні.

Варто зазначити ще одну можливість особи, яка займається веденням фермерського господарства звернутись за захистом свого порушеного права. Зокрема, це право закріплено і на рівні Цивільного кодексу України у ч. 1 ст. 17 якого визначено, що «Президент України здійснює захист цивільних прав та інтересів у межах повноважень, визначених Конституцією України» [2]. Ч. 2 вказаної статті передбачено, що «у випадках, встановлених Конституцією України та законом, особа має право звернутися за захистом цивільного права та інтересу до органу державної влади, органу влади Автономної Республіки Крим або органу місцевого самоврядування» [2]. Також ч. 3 цієї ж статті визначає, що «орган державної влади, орган влади Автономної Республіки Крим або орган місцевого самоврядування здійснюють захист цивільних прав та інтересів у межах, на підставах та у спосіб, що встановлені Конституцією України та законом» [2].

Професор Рабінович П.М. наголошує на тому, що «Одним із найбільш доступних і тому поширених засобів захисту своїх прав є звернення зі скаргами, зауваженнями та пропозиціями до органів державної влади, місцевого самоврядування, об'єднань громадян, підприємств, установ, організацій, засобів масової інформації, посадових осіб відповідно до їх функціональних обов'язків» [3, с. 262]. Тобто, фермери та приватні землевласники крім Президента України та інших органів державної влади можуть звернутися за захистом своїх прав і свобод до інших органів - правоохоронних органів і прокуратури. Згідно ст. 5 Закону України «Про прокуратуру» прокурор чи його заступник здійснюють представництво інтересів громадянина або держави в суді у випадках, визначених законом [4].

Також, особи, які займаються фермерством у разі порушення їх прав можуть звертатися до Конституційного Суду України з метою офіційного тлумачення Конституції та законів України.

З кожним днем все більшого значення набуває можливість захисту свої прав і свобод шляхом участі у відповідних об'єднаннях громадян, зокрема, у профспілках і різних громадських організаціях. Проте правозахисних організацій та установ, які захищають права фермерів в Україні та у світі небагато. Наприклад, громадянин нашої держави має змогу звернутися тільки до чотирьох: Комітету з прав людини, Комітету проти катувань, Європейського суду прав людини і Комітету із свободи асоціацій МОП, але лише з тих питань, що входять до їх компетенції.

Одним із суб'єктів, які можуть сприяти захисту прав фермерів в Україні є Асоціація фермерів та приватних землевласників України. Це орган, який створили самі фермери для свого захисту, для відстоювання своїх прав, вирішення фермерських проблем [5]. Проте Асоціація не представляє інтереси фермерів у суді та інших інстанціях. Формами діяльності Асоціації у захисті фермерів є: звернення, прес-конференції, заяви до Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, засідання спіль-

них робочих груп з урядовцями, зустрічі з першими особами держави, масові мітинги, фермерські акції, пікетування Кабінету Міністрів України, Верховної Ради України.

Продовжуючи дослідження, варто звернути увагу на інститут медіації та його роль у відновленні порушених права фермерів, яка виступає альтернативним способом вирішення конфлікту без звернення до державних органів та установ. В Україні інститут медіації тільки починає розвиватися, проте без прийняття спеціального закону розвиток цього інституту гальмується. Ч. 4 ст. 55 Конституції України закріплює право кожного захищати свої права будь-якими не забороненими законом способами, а це дає підстави стверджувати, що в Україні є підґрунтя для впровадження інституту медіації [1].

Таким чином, як показує практика, найбільш поширеним способом захисту прав фермерів та приватних землевласників є судовий захист. Хоча на сьогоднішній день активно розвивається несудова форма захисту прав, виражена у зверненні до відповідних органів, установ та організацій. Вирішення багатьох проблем, що виникають при захисті прав, безпосередньо залежать від правильно обраної форми та способу захисту.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Конституція України. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
2. Цивільний кодекс від 16 січня 2003 року № 435-IV Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, №№ 40-44, ст. 356
3. Рабінович П.М. Права людини і громадянина: навч. посіб. Київ, 2004. 464 с.
4. Закон України «Про прокуратуру» № 1789-XII від 05.11.1991 р. <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1789-12/page>.
5. Асоціація фермерів та приватних землевласників <http://www.farmer.co.ua/ua/>

УДК 345. 25

НАСТІНА О.І., канд.юрид.наук,

Білоцерківський національний аграрний університет

ДО ПИТАННЯ ЗАПРОВАДЖЕННЯ РИНКУ ЗЕМЕЛЬ В УКРАЇНІ

Робота присвячена аналізу правових механізмів запровадження ринку земель в Україні, аргументів щодо відкриття вільного ринку земель та корупційних ризиків

Ключові слова: земельна реформа, ринок земель, корупційні ризики

Земельна реформа є паралельно пов'язана з економічною реформою, та є важливою для формування повноцінного економічного ринку. Так, від часу старту земельної реформи і донині існують ризики при запровадженні вільного ринку земель – ринку обігу земель сільськогосподарського призначення та сталого розвитку сільського господарства.

Відзначають, що сільське господарство – одна з найперспективніших галузей економіки України і агросектор генерує приблизно 32% ВВП, створює робочі місця для мільйонів українців і тому 40% валютної виручки, яка надходить в країну, виробля-